

ispitni centar

**EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UČENIKA
NA KRAJU TREĆEG CIKLUSA
OSNOVNE ŠKOLE**

ISPITNI KATALOG BIOLOGIJA

Ispitni katalog 2012/2013. pripremili:

Petar Špadijer, OŠ „Lovćenski partizanski odred“, Cetinje

mr Marijana Ojdanić, OŠ „Vlado Milić“, Podgorica

Marina Grgurović, Gimnazija „Danilo Kiš“, Budva

mr Sanja Kaluđerović, dipl. biolog, Ispitni centar

Koordinator: Tatijana Čarapić, savjetnik za prirodnu grupu predmeta, Ispitni centar

Recezent: doc. dr Jelena Rakočević, Prirodno- matematički fakultet

Reviziju Ispitnog kataloga 2012/2013 i usaglašavanje Ispitnog programa sa važećim Predmetnim programom iz Biologije (usvojenom na 23. sjednici nacionalnog savjeta za obrazovanje održanoj 9. jula 2013. godine) izvršili su: dr Jelena Rakočević, Prirodno –matematički fakultet, Mirjana Vučinić, OŠ“ Jugoslavija“, Bar, Bogić Gligorović, OŠ“Sutjeska“, Podgorica, mr Sanja Kaluđerović, Ispitni centar.

SADRŽAJ

1.	UVOD.....	4
2.	PRAVILA.....	5
3.	OPŠTI CILJEVI ISPITA.....	6
4.	STRUKTURA ISPITA.....	7
5.	ISPITNI PROGRAM	9
6.	PRIMJER TESTA.....	14
7.	RJEŠENJA.....	21
8.	LITERATURA	25

1. UVOD

Eksterni ispit za učenike IX razreda osnovne škole (mala matura) je standardizovana eksterna provjera školskih postignuća učenika na kraju trećeg ciklusa osnovnoškolskog obrazovanja. Ovakva odluka našla je utemeljenje Zakonu o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, čl. 56 („Sl. list RCG”, br. 64/02 od 28. 11. 2002, 49/07 od 10. 08. 2007. i 45/10 od 04. 08. 2010), a način i postupak provjere znanja je regulisan Pravilnikom o načinu i postupku provjere znanja učenika na kraju obrazovnog ciklusa („Sl. list RCG”, br. 62/12 od 14. 12. 2012).

Provjeravaju se znanja zasnovana na ključnim djelovima Nastavnog programa pokazujući nivo pojedinačnih dostignuća učenika za predmete koji se polažu na ovom ispitu.

Pripremu zadataka vrši Ispitni centar, dok provjeru znanja vrši Ispitni centar u saradnji sa školom. Način i postupak provjere znanja učenika propisuje Ministarstvo prosvjete.

Ispitni katalog detaljno opisuje ispit iz predmeta Biologija i namijenjen je učenicima i nastavnicima.

U Ispitnom katalogu navedeni su opšti ciljevi ispita, opisana je struktura ispita, a formom ispitnih ciljeva precizno je naveden sadržaj koji će se ispitivati. Ponuđen je i primjer testa sa detaljnom shemom za bodovanje.

2. OPŠTA PRAVILA

Svi učenici, koji izaberu Biologiju za izborni predmet na eksternoj provjeri znanja na kraju trećeg ciklusa, polagaće ispit pismeno, radeći isti test, istog dana u isto vrijeme.

Na ispitu nije dozvoljeno:

- lažno predstavljanje,
- otvaranje ispitnih zadataka prije dozvoljenog vremena,
- ometanje drugih učenika/ca,
- prepisivanje od drugog učenika/ce,
- korišćenje nedozvoljenog pribora,
- nepoštovanje znaka za završetak ispita.

Učenikov rad mora biti napisan hemijskom olovkom. Samo skice i grafici mogu biti nacrtani grafitnom olovkom

3. OPŠTI CILJEVI ISPITA

Cilj eksterne provjere znanja na kraju trećeg ciklusa iz biologije je procijena nivoa znanja, vještina i kompetencija učenika koje su sticali kroz nastavu, a bazira se na provjeri da li je učenik/ca:

- usvojio/la osnovna znanja o klasifikaciji i evolucionom razvoju živih bića;
- usvojio /la osnovna znanja vezana za građu i funkciju ćelija i ćelijskog ciklusa kod različitih organizama;
- stekao /la opšta znanja o karakterističnim predstavnicima monera, protista i gljiva, kao i pojedinih grupa biljnog i životinjskog carstva;
- primjenio/la stečena znanja o građi i funkciji živih bića u svakodnevnom životu
- prepoznao/la i razumio/la građu i funkciju tkiva, organa i organskih sistema kod čovjeka;
- razvio/la stav o odgovornosti za sopstveno zdravlje;
- razvio/la vještine povezivanja samostalnog izvođenja oglada i istraživanja sa teorijskim znanjima.

4. STRUKTURA ISPITA

Ispit traje **60 minuta**.

Zadaci u testu mogu biti:

- A. zadaci zatvorenog tipa i
- B. zadaci otvorenog tipa.

A. Zadaci zatvorenog tipa

Zadaci višestrukog izbora

Učenik od više ponuđenih odgovora bira jedan tačan.

Zadaci povezivanja i sređivanja

Ponuđeni zadaci sadrže više pitanja i više odgovora. Broj ponuđenih odgovora treba da je za najmanje jedan veći od broja pitanja, a svakom pitanju odgovara samo jedan odgovor.

Zadaci ređanja

Ponuđeni zadaci sadrže određene podatke, pojmove ili događaje koje treba poređati na određeni način. Učenici treba da odgovarajući broj pridruže navedenim podacima, pojmovima ili događajima.

Zadaci alternativnog izbora

Zadaci sadrže nekoliko tvrdnji. Učenici treba da za svaku tvrdnju odluče je li tačna ili nije.

B. Zadaci otvorenog tipa

Zadaci otvorenog tipa zahtijevaju upisivanje odgovora na predviđena mjesta. Odgovor treba da je jasan i precizan, bez suvišnih obrazloženja.

Zadaci dopunjavanja

Učenici treba da dovrše neku rečenicu ili crtež, označe traženi dio crteža, upišu dio koji nedostaje ili dopune neku tvrdnju.

ISPITNI KATALOG - BIOLOGIJA

Kratak odgovor

Učenici kratko odgovaraju na postavljena pitanja: jednostavnom rečenicom, s nekoliko riječi ili formulom.

Struktura ispita prikazana je u tabeli 1.

Tabela 1.

Tip zadatka	Broj zadataka	Broj bodova
Zadaci otvorenog tipa	40-50 %	50-60 %
Zadaci zatvorenog tipa	50-60 %	40-50 %

Sadržaj koji se ispituje u skladu je sa Nastavnim programom i podijeljen je na **šest** oblasti.

Procentualna zastupljenost sadržaja u strukturi ispita odnosi se na ukupan broj bodova i prikazana je u tabeli 2.

Tabela 2.

Redni broj	Oblast	Zastupljenost sadržaja u testu
I	Evolucija i sistematika	5±5%
II	Virusi; Monera; Protista; Gljive;	20±5%
III	Biljno carstvo	15±5%
IV	Životinjsko carstvo	20±5%
V	Osobine ćelije i tkiva	10±5%
VI	Organski sistemi kod čovjeka	30±5%

Maksimalan broj bodova u testu ne smije biti veći od **40**.

U zadacima višestrukog izbora tačan odgovor nosi **dva** boda, a nula bodova u svim ostalim slučajevima.

Zadaci ređanja, povezivanja, alternativnog izbora i otvorenog tipa mogu biti i djelimično bodovani, što je naznačeno u šemi za ocjenjivanje.

Netačno riješen zadatak **ne** donosi negativne bodove.

5. ISPITNI PROGRAM

I EVOLUCIJA I SISTEMATIKA

Sadržaj:

Postanak i razvoj živog svijeta;

Sistematske kategorije.

Ispitni ciljevi:

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 1.01. objasni Oparinovu teoriju o postanku života na Zemlji;
- 1.02. objasni kako vrste dobijaju naučno ime;
- 1.03. razvrsta poznate biljke i životinje u sistematske kategorije uz pomoć ključa.

II Virusi; Monera; Protisti; Gljive.

Sadržaj:

Virusi;

Bakterije;

Praživotinje;

Alge; Gljive; Lišajevi.

Ispitni ciljevi:

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 2.01. opiše građu virusa;
- 2.02. objasni razmnožavanje virusa (na primjeru bakteriofaga);
- 2.03. objasni puteve prenošenja najčešćih virusnih oboljenja i načine prevencije;
- 2.04. razlikuje eukariotsku od prokariotske ćelije;
- 2.05. objasni građu, ishranu i način razmnožavanja bakterija;
- 2.06. objasni građu i značaj modrozelenih bakterija;
- 2.07. klasifikuje korisne i štetne bakterije;

ISPITNI KATALOG - BIOLOGIJA

- 2.08. objasni načine uništavanja bakterija;
- 2.09. razlikuje simptome, načine prenošenja i mjere prevencije najčešćih oboljenja izazvanih bakterijama;
- 2.10. analizira građu praživotinja;
- 2.11. razlikuje simptome, načine prenošenja i mjere prevencije oboljenja koje izazivaju praživotinje;
- 2.12. analizira osobine jednoćelijskih, kolonijalnih i višećelijskih algi;
- 2.13. objasni ulogu iznačaj algi u biosferi;
- 2.14. objasni građu i načine razmnožavanja gljiva;
- 2.15. razlikuje pojedine grupe gljive i načine njihove upotrebe;
- 2.16. objasni građu i načine razmnožavanja lišaja;
- 2.17. koristeći primjere ukazuje na ulogu lišaja kao bioindikatora.

III BILJNO CARSTVO

Sadržaj:

Mahovine; Paprati;

Korjen; Stablo; List;

Biljke sa sjemenom.

Ispitni ciljevi:

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 3.01. razlikuje gametofit i sporofit generaciju kod mahovina;
- 3.02. objasni ulogu lista kod paprati;
- 3.03. objasni građu, funkciju i značaj vegetativnih organa;
- 3.04. razlikuje djelove cvijeta i njihove uloge;
- 3.05. razlikuje tipove i vrste cvjetova;
- 3.06. objasni procese oprašivanja i oplodjenja;
- 3.07. razlikuje vrste plodova i sjemena;
- 3.08. razlikuje osnovne grupe četinara;
- 3.09. razlikuje monokotile od dikotila;
- 3.10. analizira značaj biljaka za život na Zemlji.

IV ŽIVOTINJSKO CARSTVO

Sadržaj:

Sunđeri;

Dupljari;

Crvi;

Mekušci;

Zglavkari;

Bodljokošci;

Hordati.

Ispitni ciljevi:

Učenik/ca pokazuje da umije da:

- 4.01. objasni građu i način života sunđera;
- 4.02. pronađe sličnosti i razlike između polipa i meduze;
- 4.03. razlikuje grupe crva;
- 4.04. objasni najčešća oboljenja izazvana parazitskim crvima;
- 4.05. objasni građu i način života mekušaca;
- 4.06. razlikuje grupe glavonožaca;
- 4.07. uporedi građu i način života različitih grupa zglavkara;
- 4.08. razlikuje štetnu i korisnu ulogu insekata u biosferi;
- 4.09. klasifikuje insekte po opštim osobinama;
- 4.10. razlikuje grupe bodljokožaca;
- 4.11. uporedi osnovne karakteristike klasa beskičmenjaka;
- 4.12. uoči sličnosti i razlike između nižih hordata i kičmenjaka;
- 4.13. prepozna neke vrste riba, vodozemaca, gmizavaca i ptica;
- 4.14. analizira građu i način života riba;
- 4.15. analizira građu i način života vodozemaca;
- 4.16. analizira građu i način života gmizavaca;
- 4.17. analizira građu i način života ptica;
- 4.18. analizira građu i način života sisara;
- 4.19. uporedi osnovne karakteristike klasa kičmenjaka.

V OSOBINE ĆELIJE I TKIVA

Sadržaj:

Ćelija;

Tkiva;

Sistemi organa.

Ispitni ciljevi:

Učenik/ca pokazuje da umije da:

5.01. objasni građu i ulogu osnovnih organela i struktura eukariotske ćelije;

5.02. razlikuje mitozu od mejoze;

5.03. razlikuje vrste tkiva u organizmu čovjeka;

5.04. analizira funkcije sistema organa;

5.05. objasni nivoe organizacije "od ćelije do organizma".

VI ORGANSKI SISTEMI KOD ČOVJEKA

Sadržaj:

Sistemi organa kože;

Sistem organa za kretanje;

Nervni sistem;

Sistem čulnih organa;

Sistem organa za disanje;

Sistem organa za varenje;

Krvni sistem;

Organi za izlučivanje;

Endokrini sistem;

Seksualno reproduktivni sistem.

Ispitni ciljevi:

Učenik/ca pokazuje da umije da:

6.01. objasni građu i ulogu kože;

ISPITNI KATALOG - BIOLOGIJA

- 6.02. objasni građu i ulogu kosti;
- 6.03. objasni tipove veza među kostima;
- 6.04. objasni građu, ulogu i fiziološke osobine mišića;
- 6.05. razlikuje osnovne djelove nervnog sistema;
- 6.06. opiše građu i fiziološke osobine neurona;
- 6.07. objasni nervnu sinapsu;
- 6.08. objasni građu i funkciju centralnog nervnog sistema;
- 6.09. analizira elemente refleksnog luka;
- 6.10. objasni ulogu perifernog i vegetativnog nervnog sistema;
- 6.11. klasifikuje tipove receptora;
- 6.12. objasni građu i ulogu organa čula ukusa, mirisa, vida, sluha i ravnoteže;
- 6.13. objasni osnovnu građu i ulogu organa za disanje;
- 6.14. razlikuje plućno i ćelijsko disanje;
- 6.15. uporedi ulogu i značaj osnovnih hranljivih materija;
- 6.16. objasni ulogu žlijezda i enzima u varenju;
- 6.17. objasni osnovnu građu i ulogu organa za varenje;
- 6.18. objasni sastav i ulogu krvi i limfe;
- 6.19. objasni građu i ulogu srca, vena, arterija i kapilara;
- 6.20. objasni veliki i mali krvotok;
- 6.21. razlikuje krvne grupe i mogućnosti transfuzije (ABO i Rh sistem);
- 6.22. opiše način funkcionisanje imunog sistema;
- 6.23. objasni građu i ulogu organa za izlučivanje;
- 6.24. razlikuje uloge hormona endokrinih žlijezda;
- 6.25. objasni građu i uloge seksualno reproduktivnih organa;
- 6.26. opiše princip nasleđivanja pola;
- 6.27. opiše razvoj zametka od trenutka oplodnje do porođaja;
- 6.28. razlikuje najčešća oboljenja organskih sistema i mjere prevencije.

6. PRIMJER TESTA

U ZADACIMA OD 1 DO 5 ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TAČNOG ODGOVORA.

1. Koji od navedenih organizama pripada modrozelenim bakterijama?

- A. Nostok
- B. Hlorela
- C. Spirogira
- D. Euglena

2 boda

2. Koja od navedenih struktura **ne** posjeduje pupoljke?

- A. krtola
- B. stablo
- C. lukovica
- D. korijen

2 boda

3. Soredije služe za razmnožavanje kod:

- A. algi
- B. gljiva
- C. lišaja
- D. mahovina

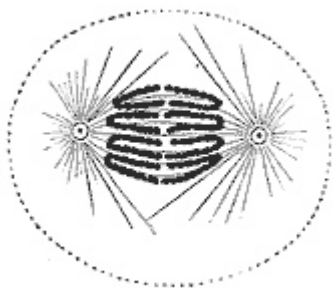
2 boda

4. Redosljed toka krvi u velikom krvotoku:

- A. lijeva komora → desna komora → kapilari → desna predkomora → arterije → vene → aorta
- B. lijeva komora → aorta → arterije → kapilari → vene → desna predkomora → desna komora
- C. lijeva komora → arterije → desna komora → kapilari → aorta → desna predkomora → vene

2 boda

5. Koja je faza mitoze prikazana na slici?

- A. anafaza
- B. metafaza
- C. profaza
- D. telofaza

2 boda

ISPITNI KATALOG - BIOLOGIJA

6. Na odgovarajuća mjesta u tabeli upiši **X** tako da povežeš osobinu sa oblikom bakterije.

A. obrazuju lančane kolonije	1. bacili
B. obrazuju grozdaste kolonije	2. spirili
C. okrugle bakterije	3. koke
D. štapičaste bakterije	4. stafilokoke
	5. streptokoke

Osobina	Oblik bakterije				
	1.	2.	3.	4.	5.
A.					
B.					
C.					
D.					

2 boda

7. Upiši **X** ispred odgovarajuće tvrdnje(tačne ili netačne).

- A. Bubamara ima pokrilca.
- B. Skakavci imaju par opnastih krila.
- C. Vaši su insekti bez krila.
- D. Komarac je dvokrilac.
- E. Pčela je pravokrilac

Tvrdnje	Tačno	Netačno
A.		
B.		
C.		
D.		
E.		

3 Boda

ISPITNI KATALOG - BIOLOGIJA

8. Brojeve ispred tačnih tvrdnji unesi u tabelu:

1. U produženoj moždini se nalazi „čvor života“.
2. Leukociti nemaju jedro.
3. Apsorpcija hrane se vrši u tankom crijevu.
4. SIDA je posljedica pada imuniteta.
5. Trombociti prenose kiseonik.
6. Arterije u velikom krvotoku dovode krv u srce.

--	--	--

2 boda

9. Brojevima od 1 do 5 poređaj organizme prema složenosti građe od jednostavnih prema složenim

1. pantljičara
2. trihinela
3. sunđer
4. koral
5. leptir

--	--	--	--	--

2 boda

U ZADACIMA OD 10 DO 24 ODGOVORE UPIŠI NA ZA TO PREDVIĐENA MJESTA.

- 10.** Vjeverica, pas, krtica, mačka, lisica, hrčak, govedo, roščica, jež, vuk, miš, svinja, jelen, konj.
Od navedenih placentanih sisara izdvoji po tri koja pripadaju redovima

A. zvijeri _____

B. glodara _____

C. papkara _____

3 boda

- 11.** Na tetrapaku pasterizovanog mlijeka piše datum 15 maj 2011. Šta će se razviti u mlijeku nakon tog datuma?

_____

_____

1 bod

- 12.** Popuni tabelu.

Bolest	Izazivač	Način prenošenja
malarija		komarac
	tripanozoma	muva ce-ce
dizenterija	ameba	

2 boda

- 13.** Kako se zove tkivo kod dikotila koje omogućava rast u širinu?

Odgovor: _____

1 bod

ISPITNI KATALOG - BIOLOGIJA

14. Kako se zovu bolesti koje izazivaju gljive?

Odgovor: _____

1 bod

15. Kako se zove organ kod riba koji uslovljava održavanje tijela na različitim dubinama?

Odgovor: _____

1 bod

16. Kojoj klasi životinja pripada bukumirski mrmoljak, endem Crne Gore?

Odgovor: _____

1 bod

17. Kako se zajedničkim imenom nazivaju: krzno, runo, čekinje, bodlje?

Odgovor: _____

1 bod

18. Kako se zove embrionalni organ preko koga se hrani embrion sisara?

Odgovor: _____

1 bod

19. Navedi tri tipa receptora koji se nalazi u koži:

1. _____

2. _____

3. _____

2 boda

ISPITNI KATALOG - BIOLOGIJA

20. Dopuni rečenicu.

U oku se nalaze _____ - receptori, a u nosu _____ - receptori.

2 boda

21. Kako se zovu tri najmanje kosti u čovječijem tijelu?

Odgovor:

1. _____
2. _____
3. _____

2 boda

22. Ako je transfuzija potrebna osobi sa krvnom grupom B davaoci krvi mogu imati krvne grupe:

1. _____
2. _____

2 boda

23. Navedi pravilnim redoslijedom elemente refleksnog luka.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

4 boda

24. Prisustvo crijevnih resica u tankom crijevu povećava _____ kojom se upijaju hranljive materije.

1 bod

ISPITNI KATALOG - BIOLOGIJA

Rješenja:

1.

A. nostok

2.

D. korijen

3.

C. lišaja

4.

B. lijeva komora → aorta → arterije → kapilari → vene → desna predkomora → desna komora

5.

A. anafaza

6.

Osobina	Oblik bakterije				
	1.	2.	3.	4.	5.
A.					x
B.				x	
C.			x		
D.	x				

Tri tačna odgovora 1 bod

Četiri tačna odgovora 2 boda

ISPITNI KATALOG - BIOLOGIJA

7.

Tri tačna odgovora 1 bod

Četiri tačna odgovora 2 boda

Pet tačnih odgovora 3 boda

Tvrdnje	Tačno	Netačno
A	X	
B		X
C	X	
D	X	
E		X

8.

1	3	4
---	---	---

Dva tačna odgovora 1 bod

Tri tačna odgovora 2 boda

9.

3	4	1	2	5
---	---	---	---	---

Tri tačno raspoređena odgovora- 1 bod

Maksimalno 2 boda

10.

Zvijeri: pas, vuk, mačka 1 bod

Glogari: vjeverica, hrčak, miš 1 bod

Papkari: svinja, govedo, jelen 1 bod

Maksimalno 3 boda

11.

Tačan odgovor 1 bod

Iz spora se razvijaju bakterije i izazovaju kvarenje (razvijaju se bakterije)

Očekivani netačan odgovor: mlijeko će se pokvariti

12.

Dva tačna odgovora 1 bod

Maksimalno 2 boda

ISPITNI KATALOG - BIOLOGIJA

13.

nemaju kambijum

Tačan odgovor 1 bod

14.

mikoze

Tačan odgovor 1 bod

15.

Riblji mjehur

Tačan odgovor 1 bod

16.

vodozemcima

Tačan odgovor 1 bod

17.

dlake

Tačan odgovor 1 bod

18.

Placenta

Priznaje se odgovor: placenta i pupčana vrpca

Očekivani netačan odgovor: pupčana vrpca

Tačan odgovor 1 bod

19.

Dodir, bol, toplo, hladno i pritisak

Za dva tačna odgovora 1 bod

Maksimalno 2 boda

ISPITNI KATALOG - BIOLOGIJA

20.

U oku se nalaze foto-receptori, u nosu hemo-receptori

Za svaki tačna odgovorapo 1 bod

Maksimalno 2 boda

21.

čekic, nakovanj , uzengija

Dva tačna odgovora 1 bod

Maksimalno 2 boda

22.

Davaoc(i) B, O

Za svaki tačan odgovor 1 bod

Maksimalno 2 boda

23.

1. receptor, čulna ćelija

2. osjećajni nerv, senzitivni nerv

3. centar refleksa, centralni nerni sistem, centar u kičmenoj moždini

4. pokretački nerv ,motorni nerv, mišić ili žlijezda

5. organ koji reaguje

Dva odgovora 1 bod

Tri odgovora 2 boda

Četiri tačna odgovora 3 boda

Maksimalno 4 boda

24.

Prisustvo crijevnih resica u tankom crijevu povećava površinu kojom se upijaju hranljive materije.

Tačan odgovor 1 bod

7. LITERATURA

Učenici se mogu pripremiti za ispit korišćenjem udžbenika:

Verica Božić – Krstić, Desaka Malidžan - **Biologija za 7 razred devetogodišnje osnovne škole - Udžbenik**, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica 2013. godine.

Verica Božić – Krstić, Desaka Malidžan - **Biologija za 7 razred devetogodišnje osnovne škole – Radna sveska**, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica 2013. godine.

Desaka Malidžan, Marijana Ojdanić, Danka Petrović, **Biologija za 8 razred devetogodišnje osnovne škole - Udžbenik**, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2012. godine.

Desaka Malidžan, Marijana Ojdanić, Danka Petrović, **Biologija za 8 razred devetogodišnje osnovne škole – Radna sveska**, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2009. godine.

Desaka Malidžan, Danka Petrović, **Biologija za 9 razred devetogodišnje osnovne škole - Udžbenik**, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2010. godine.

Desaka Malidžan, Danka Petrović, **Biologija za 9 razred devetogodišnje osnovne škole - Radna sveska**, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, 2009. godine.